

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU CICLUL SUPERIOR AL LICEULUI

SCULPTURĂ DECORATIVĂ

(curriculum diferențiat)

CLASELE A XI-A – A XII-A

**Filiera vocațională, profil teologic
Specializarea: Patrimoniu cultural**

Aprobat prin ordinul ministrului

Nr. 5397 / 17.10.2006

NOTA DE PREZENTARE

Disciplina *Sculptură decorativă* se studiază în cadrul curriculumului diferențiat pentru filiera vocațională, profil teologic (cultul ortodox), specializarea Patrimoniul cultural, fiindu-i alocată câte 1 oră/săptămână la clasele a XI-a și a XII-a.

Studiată ca disciplină artistico-plastică de bază, *Sculptura decorativă* are ca scop formarea deprinderilor și abilităților plastice necesare realizării unor opere de artă în maniera bizantină. De asemenea, elevii vor descoperi semnificația și rolul sculpturii ornamentale în cadrul cultului.

Elaborarea programei școlare de *Sculptură decorativă* a avut în vedere exigențele impuse de reforma curriculară din învățământul preuniversitar, determinând, la nivelul programei școlare, structurarea ofertei educaționale pe competențe cărora li se asociază conținuturi ale învățării. Stabilirea competențelor la nivelul fiecărui an de studiu și selectarea conținuturilor adecvate acestora au fost realizate respectând principiile relevanței, accesibilității și transmiterii sistematizate a cunoștințelor.

Programa de față urmează o structură de studiu corelată cu disciplina *Studiul formelor și al volumului* din curriculumul diferențiat pentru specializările care aparțin domeniului artelor vizuale, din cadrul filierei vocaționale, profil artistic. Comparativ cu aceasta, programa de față pune accent pe exemplificarea elementelor teoretice pe creațiile de factură religioasă/pe teme religioase, al căror mesaj este prezentat elevilor și prin celelalte discipline teologice și artistice.

Programa școlară de *Sculptură decorativă* este structurată pe următoarele componente:

- competențe generale ale disciplinei, vizate a fi formate pe întreg parcursul ciclului superior al liceului;
- valori și atitudini promovate, prin învățare, pe întreg parcursul ciclului superior al liceului;
- competențe specifice asociate cu conținuturile, specificate distinct – pentru clasa a XI-a și pentru clasa a XII-a;
- lista unităților de conținut, prezentată distinct – pentru clasa a XI-a și pentru clasa a XII-a;
- sugestii metodologice.

COMPETENȚE GENERALE

1. Utilizarea elementelor de limbaj plastic și a mijloacelor de expresie plastică
2. Analizarea imaginii artistice, prin raportare la tehnicile studiate
3. Exprimarea plastică, folosind materiale, instrumente și tehnici specifice modelajului
4. Exprimarea sensibilității, imaginației și creativității artistice în creații plastice proprii

VALORI ȘI ATITUDINI

- Manifestarea interesului pentru cunoașterea, interpretarea și realizarea operelor de artă plastică și decorativă, religioase și laice
- Manifestarea inițiativei în aprecierea critică a operei de artă
- Formarea unei viziuni estetice autentice
- Motivația pentru ocrotirea și punerea în valoare a patrimoniului artistic național și universal

CLASA A XI-A

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Utilizarea elementelor de limbaj plastic și a mijloacelor de expresie plastică

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Utilizarea în mod creativ a relației între volum și spațiu pozitiv – negativ	<ul style="list-style-type: none">- Relieful și relația pozitiv – negativ. Principiile artei decorative- Studiul relației între elementele de limbaj plastic: volum, formă, suprafață
1.2. Îmbinarea armonioasă a elementelor de limbaj plastic în cadrul compozițiilor plastice	<ul style="list-style-type: none">- Studiul relației între elementele de limbaj plastic: volum, formă, suprafață- Studiul relației între elementele de limbaj plastic: plan, suprafață, muchie- Studiul relației între suprafață, linie, mișcare – semnificațiile liniilor
1.3. Realizarea de compoziții plastice în care spațiul este înglobat în structura compoziției	<ul style="list-style-type: none">- Modelarea unei suprafețe prin amprentare cu mâna sau cu diferite obiecte, utilizând tehnica deformării plastice a materialului de lucru
1.4. Compunerea echilibrată și unitară a spațiului dat, pentru a-l transforma în spațiu plastic	<ul style="list-style-type: none">- Compoziția plastică ronde-bosse și importanța planului și a muchiei în elaborarea formei volumului. Intersecții de volume (prisme și corpuri de rotație)- Ornament floral. Organizarea unei suprafețe- Ornamentarea unei forme de rotație (stâlp)- Capitelul- Obiect de mobilier bisericesc (detaliu)

2. Analizarea imaginii artistice, prin raportare la tehnicile studiate

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Identificarea structurii compoziționale a unei lucrări de artă plastică	<ul style="list-style-type: none">- Modelarea unei suprafețe prin amprentare cu mâna sau cu diferite obiecte, utilizând tehnica deformării plastice a materialului de lucru
2.2. Redarea diferitelor elemente din mediul înconjurător, în urma analizării acestora din punct de vedere plastic	<ul style="list-style-type: none">- Studiul relației între suprafață, linie, mișcare – semnificațiile liniilor- Compoziția plastică ronde-bosse și importanța planului și a muchiei în elaborarea formei volumului. Intersecții de volume (prisme și corpuri de rotație)

3. Exprimarea plastică, folosind materiale, instrumente și tehnici specifice modelajului

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Utilizarea corectă a materialelor și a tehnicilor de lucru specifice modelajului, valorificând valențele plastice ale acestora	<ul style="list-style-type: none">- Studiul relației între suprafață, linie, mișcare – semnificațiile liniilor- Compoziția plastică ronde-bosse și importanța planului și a muchiei în elaborarea formei volumului. Intersecții de volume (prisme și corpuri de rotație)
3.2. Realizarea unor lucrări, utilizând instrumentele de lucru specifice modelajului care lasă urmă pe suprafața cu valențe plastice	<ul style="list-style-type: none">- Ornament floral. Organizarea unei suprafețe- Ornamentarea unei forme de rotație (stâlp)

4. Exprimarea sensibilității, imaginației și creativității artistice în creații plastice proprii

Competențe specifice	Conținuturi
4.1. Imaginarea unor compoziții în care spațiul este înglobat în ansamblu	- Compoziția plastică ronde-bosse și importanța planului și a muchiei în elaborarea formei volumului. Intersecții de volume (prisme și corpuri de rotație
4.2. Realizarea unui studiu bine proporționat, după lucrări cunoscute, transpuse în ghips	

LISTA UNITĂȚILOR DE CONȚINUT

- Relieful și relația pozitiv – negativ. Principiile artei decorative
- Studiul relației între elementele de limbaj plastic: volum, formă, suprafață (se recomandă studiu după fragmente de figură umană)
- Studiul relației între elementele de limbaj plastic: plan, suprafață, muchie
- Modelarea unei suprafețe prin amprentare cu mâna sau cu diferite obiecte, utilizând tehnica deformării plastice a materialului de lucru
- Studiul relației între suprafață, linie, mișcare – semnificațiile liniilor
- Compoziția plastică ronde-bosse și importanța planului și a muchiei în elaborarea formei volumului. Intersecții de volume (prisme și corpuri de rotație)
- Ornament floral. Organizarea unei suprafețe
- Ornamentarea unei forme de rotație (stâlp)
- Capitelul
- Obiect de mobilier bisericesc (detaliu)

CLASA A XII-A

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Utilizarea elementelor de limbaj plastic și a mijloacelor de expresie plastică

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Proiectarea unor obiecte, utilizând în mod creativ elementele de limbaj plastic și tehnicile de lucru specifice modelajului	- Proiectarea unui obiect de mobilier bisericesc - Spațiul inclus în trafor. Realizarea unor obiecte utile în biserică, compuse din tăblii traforate și modelate
1.2. Realizarea unor lucrări de compoziție în care să se valorifice posibilitățile de expresie plastică ale ritmului	- Exprimarea timpului prin ritm. Studiul mijloacelor de expresie plastică. Ritmul

2. Analizarea imaginii artistice, prin raportare la tehnicile studiate

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Structurarea imaginilor plastice, respectând legile compoziției	- Spațiul inclus în trafor. Realizarea unor obiecte utile în biserică, compuse din tăblii traforate și modelate
2.2. Utilizarea studiilor după natură în compozițiile plastice proprii, urmărind dispunerea echilibrată a volumelor în spațiu	- Studiul mijloacelor de expresie plastică. Armonia. Proiectarea și realizarea unei strane; strana pentru cântăreț, analog sau tetrapod - Studiul mijloacelor de expresie plastică. Unitate și echilibru. Realizarea unor piese de mobilier bisericesc complexe - Exprimarea timpului prin ritm. Studiul mijloacelor de expresie plastică. Ritmul

3. Exprimarea plastică, folosind materiale, instrumente și tehnici specifice modelajului

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Utilizarea corectă a materialelor și a tehnicilor de lucru specifice modelajului, valorificând valențele plastice ale acestora	- Spațiul inclus în trafor. Realizarea unor obiecte utile în biserică, compuse din tăblii traforate și modelate - Studiul mijloacelor de expresie plastică. Armonia. Proiectarea și realizarea unei strane; strana pentru cântăreț, analog sau tetrapod
3.2. Realizarea unor lucrări cu specific religios, cu grad ridicat de complexitate, utilizând instrumentele de lucru specifice modelajului care lasă urmă pe suprafața cu valențe plastice	- Studiul mijloacelor de expresie plastică. Unitate și echilibru. Realizarea unor piese de mobilier bisericesc complexe - Exprimarea timpului prin ritm. Studiul mijloacelor de expresie plastică. Ritmul

4. Exprimarea sensibilității, imaginației și creativității artistice în creații plastice proprii

Competențe specifice	Conținuturi
4.1. Imaginarea unor compoziții plastice expresive pe o temă la alegere	- Studiul mijloacelor de expresie plastică. Armonia. Proiectarea și realizarea unei strane; strana pentru cântăreț, analog sau tetrapod
4.2. Realizarea mai multor variante de compoziții aparținând aceluiași subiect aplicativ și respectând tema plastică dată	- Studiul mijloacelor de expresie plastică. Unitate și echilibru. Realizarea unor piese de mobilier bisericesc complexe - Exprimarea timpului prin ritm. Studiul mijloacelor de expresie plastică. Ritmul

LISTA UNITĂȚILOR DE CONȚINUT

- Proiectarea unui obiect de mobilier bisericesc
- Spațiul inclus în trafor. Realizarea unor obiecte utile în biserică, compuse din tăblii traforate și modelate
- Studiul mijloacelor de expresie plastică. Armonia (se recomandă studiul de figură umană după model din ghips). Proiectarea și realizarea unei strane; strana pentru cântăreț, analog sau tetrapod
- Studiul mijloacelor de expresie plastică. Unitate și echilibru. Realizarea unor piese de mobilier bisericesc complexe
- Exprimarea timpului prin ritm. Studiul mijloacelor de expresie plastică. Ritmul.

SUGESTII METODOLOGICE

Programa școlară de *Sculptură decorativă* pentru clasele a XI-a și a XII-a de liceu, filiera vocațională, profil teologic (cultul ortodox), specializarea Patrimoniu cultural, a urmărit deplasarea accentului de pe însușirea de conținuturi pe dezvoltarea de deprinderi și abilități practice necesare interpretării și realizării de opere de artă în manieră bizantină.

Prezentul curriculum a fost elaborat luându-se în considerare cunoștințele din domeniu asimilate de elevi pe parcursul claselor a IX-a – a X-a, precum și specificul celorlalte discipline de specialitate și al disciplinelor teologice care fac parte din curriculumul diferențiat pentru clasele a XI-a – a XII-a.

Programa de față urmează o structură de studiu corelată cu disciplina Studiul formelor și volumul din planul de învățământ al liceelor de artă. Ca element specific, în cadrul temelor aplicative se va acorda importanță elementelor cu specific religios. Elevii sunt familiarizați cu elementele de limbaj plastic specifice, cu principiile compoziționale și cu mijloacele de expresie plastică. În același timp, sunt analizate și exersate moduri de concepere a diferitelor obiecte utilizate în biserică.

Pentru realizarea competențelor specifice, se recomandă utilizarea unor strategii de învățare variate, care să îmbine diferite metode, precum: explicația, demonstrația practică, exercițiul individual. Se vor avea în vedere variate tipuri de exerciții, precum: exerciții de identificare a elementelor de limbaj plastic; exerciții de valorificare a posibilităților de expresie a elementelor de limbaj plastic; exerciții de compunere a unor compoziții proprii cu ajutorul elementelor de limbaj plastic; exerciții de studiere a structurării imaginilor plastice, urmărind legile compoziției.